

Національна академія наук України
Головна астрономічна обсерваторія (ГАО)

Протокол № 2

засідання Вченої ради ГАО від **06.02.2020 року**
м. Київ

Учену раду ГАО НАН України в складі 25 чоловік затверджено Постановою Бюро Відділення фізики й астрономії НАН України від 4 липня 2017 р. (протокол № 5) зі змінами, затвердженими Постановами Бюро Відділення фізики й астрономії НАН України від 18.12.2018 р. (протокол № 9) та 24.12.2019 р. (протокол № 10).

ПРИСУТНІ:

17 членів Вченої ради ГАО НАН України – акад. НАН України **Я.С. Яцків** (голова Вченої ради ГАО НАН України), к.ф.-м.н. **С.Г. Кравчук** (заступник голови Вченої ради ГАО НАН України) к.ф.-м.н. **Л.М. Свачій** (учений секретар Вченої ради ГАО НАН України), д.ф.-м.н. **Ж.М. Длугач**, д.ф.-м.н. **П.П. Корсун**, д.ф.-м.н. **Я.В. Павленко**, д.ф.-м.н. **Ю.І. Федоров**, к.ф.-м.н. **І.Б.Вавилова**, к.ф.-м.н. **А.А. Василенко**, к.ф.-м.н. **О.А. Велесь**, к.ф.-м.н. **М.М.Медведський**, к.ф.-м.н. **П.Ф. Лазоренко**, к.ф.-м.н. **С.М. Осіпов**, к.т.н. **І.І.Синявський**, к.ф.-м.н. **В.К. Тарадій**, **О.В. Компанієць** (голова Ради молодих учених), **В.Л. Костюченко** (голова профспілки).

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Обговорення концепції лекторію *«Всесвіт у часі та просторі»* (доповідає к.т.н. *С.П. Гордієнко*).
2. Виступ голови Ради молодих учених *«Можливість співпраці ГАО НАН України з організацією 15×4 щодо популяризації природничих наук та астрономії»* (доповідає *О.В. Компанієць*).
3. Розгляд запиту на виконання НДР з оборонної тематики НАН України (доповідає к.ф.-м.н. *М.М. Медведський*).
4. Затвердження й перезатвердження тем дисертацій аспірантів:
О.В. Компанієць – «Мультихвильові властивості галактик з активними ядрами»,
М.Ю. Василенка – «Верифікація методів машинного навчання для автоматичної морфологічної класифікації і відтворення просторового розподілу галактик»
та *Ю.Ю. Юхимчук* – «Динаміка атмосферного аерозолю, його вплив на поле сонячної радіації та якість повітря над Україною».
5. Різне.

-----

1. СЛУХАЛИ:

Обговорення концепції лекторію «*Всесвіт у часі та просторі*».

Голова Вченої ради ГАО НАН України акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово к.т.н. С.П. Гордієнкові.

С.П. Гордієнко виступив з презентацією «Лекторій “Всесвіт у часі та просторі”. Концепція», докладно розповівши про мету такого лекторію, методи діяльності, тематику й бажану періодичність проведення лекцій. Зокрема, він назвав три тематичні напрямки: 1) усвідомлення Всесвіту; космологія та астрофізика; як влаштовано світ; 2) живий Всесвіт; хімія, життя, розум; екзопланети, екзобіологія; позаземні цивілізації; 3) Сонячна система; дослідження з використанням космічних апаратів; пілотовані польоти, створення середовищ існування, експансія; 4) астроінформатика; методи машинного навчання в астрономії; суспільні проекти з астрономічними базами даних типу Zoo, Gravlense, Moon Surface, Exoplanets, Virtual Observatory тощо.

Крім того, промовець висловив свій погляд на те, хто може бути лектором, якої аудиторії слід сподіватися, назвав імовірні майданчики для проведення заходів, зокрема платні майданчики. Далі **С.П. Гордієнко** наголосив, що потрібно максимально використовувати інтернет для розміщення реклами Лекторію та анонсів лекцій, зокрема доцільно створити фейсбук-сторінку Лекторію (розміщення анонсів, реєстрація відвідувачів, організація передоплати за відвідування, обговорення лекцій, можливість робити благодійні пожертви на розвиток проєкту тощо) та ютуб-канал Лекторію (розміщення відредагованих і змонтованих записів лекцій, продаж відеолекцій, організація платних прямих трансляцій, можливість робити благодійні пожертви на розвиток проєкту) і розмістити на цих сторінках вже наявні презентації, відео і т.п. Доповідач відмітив, що слід налагодити кооперацію у проведенні лекцій і конференцій, пошуку лекторів і тем з іншими проєктами ГАО НАН України (екскурсії, спостереження, астротуризм тощо), ДКАУ, організаціями космічної галузі, Асоціацією «Космос», університетами, музеями та ЗМІ, а також потрібно організовувати спільні лекторії зі спонсорами – фінансовими та інформаційними. Насамкінець **С.П. Гордієнко** розповів про своє бачення комерційної діяльності та рекламної політики Лекторію.

Після виступу **С.П. Гордієнко** відповів на запитання к.ф.-м.н. **І.Б.Вавилової**, к.ф.-м.н. **Д.В. Добричевої**, **Ю.Г. Кузнєцової**, к.т.н. **Я.О.Романюка** та к.ф.-м.н. **О.Ф. Стеклова**.

Далі присутні приступили до обговорення питання.

І.П. Крячко: Це наш спільний проєкт. Хай Лекторій буде під егідою ГАО та інших установ. Спочатку це буде загальноміський лекторій, а згодом можна розширити масштаб його діяльності.

І.Е. Верлюк: Уважаю, що треба підтримати цей загальноміський астрономічний проєкт. У ГАО вже два роки є такий лекторій, я працюю над його організацією.

К.ф.-м.н. **О.А. Велесь**: Прочитаю Вам оголошення креаціоністів (прочитав). Чому НАН України не бореться із цим? Креаціоністи активно ходять у школи.

Акад. НАН України **Я.С. Яцків**: Подякуймо Сергієві Павловичу Гордієнкові! Пропозиція, про яку ми почули сьогодні, заслуговує на увагу.

Треба її широко й прозоро обговорити, а потім швидко ухвалити рішення. Від сьогодні почнімо фазу широкого обговорення. На мою думку, у цей проєкт доцільно залучити «Елітарну світлицю» та ННАЦ ГАО НАН України.

УХВАЛИЛИ:

Інформацію про концепцію лекторію «*Всесвіт у часі та просторі*» взяти до відома; упродовж місяця подавати дирекції ГАО НАН України доповнення до цієї концепції.

2. СЛУХАЛИ:

Виступ голови Ради молодих учених О.В. Компанієць «Можливість співпраці ГАО НАН України з організацією «15×4» щодо популяризації природничих наук та астрономії».

Голова Вченої ради ГАО НАН України акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово О.В. Компанієць.

О.В. Компанієць розповіла про широко відому міжнародну волонтерську організацію «15×4», яка безплатно проводить свої заходи (за умови, що їй надають безплатно приміщення та є лектори-волонтери). Захід — це чотири лекції по 15–20 хв кожна; на цих заходах лектори набувають досвіду, після чого можуть виступати за оплату. **О.В. Компанієць** передала прохання Ради молодих учених ГАО НАН України до адміністрації Обсерваторії: надати можливість названій організації навесні цього року провести захід у великій конференц-залі Обсерваторії (дві-три години) та порекомендувати лекторів зі складу працівників ГАО НАН України. Доповідачка відмітила, що коли ГАО НАН України дозволить провести цій організації такий захід, то Обсерваторія отримає ще одну інтернет-сторінку. Насамкінець вона сказала, що сама набувала досвіду у цій організації.

Виступивши, **О.В. Компанієць** відповіла на запитання к.ф.-м.н. **О.Ф.Стеклова**, д.ф.-м.н. **В.А. Шемінової**, к.ф.-м.н. **І.В. Кулик**, **І.А. Верлюк** та **І.П. Крячка**.

В обговоренні питання взяли участь **Ю.Г. Кузнєцова**, к.ф.-м.н. **А.А.Василенко**, **І.А. Верлюк** та ін. Зокрема, з погляду **Ю.Г. Кузнєцової**, 15 хв — це надто мало для лекції, а той факт, що лекції читають студенти, може стати антирекламою для ГАО НАН України. **Ю.Г. Кузнєцова** відмітила, що її насторожили деякі вислови на сайті організації «15×4».

Акад. НАН України **Я.С. Яцків**: Це питання непросте. Хто хоче, той може брати участь у роботі організації «15×4». Як директор ГАО НАН України я дозволяю один раз провести захід у великому конференц-залі. Про це буде відповідний наказ, голосувати не треба. Дякуємо Олені Володимирівні за виступ!

УХВАЛИЛИ:

Виступ голови Ради молодих учених О.В. Компанієць «Можливість співпраці ГАО НАН України з організацією «15×4» щодо популяризації природничих наук та астрономії» взяти до відома.

3. СЛУХАЛИ:

Розгляд запиту на науково-дослідну роботу за програмно-цільовою та конкурсною тематикою НАН України **«Науково-технічне обґрунтування можливостей GNSS-технології та її дослідна експлуатація для автономного визначення положень навколоземних високодинамічних об'єктів в складі багатопозиційної фазової системи траєкторних вимірювань»** (термін виконання: квітень 2020 р. – грудень 2022 р.; науковий керівник: к.ф.-м.н. М.М. Медведський) щодо участі в конкурсі робіт за Цільовою науково-технічною програмою оборонних досліджень НАН України.

УХВАЛИЛИ:

За результатами голосування членів Ученої ради ГАО НАН України (за – 17) підтримати запит на науково-дослідну роботу за програмно-цільовою та конкурсною тематикою НАН України **«Науково-технічне обґрунтування можливостей GNSS-технології та її дослідна експлуатація для автономного визначення положень навколоземних високодинамічних об'єктів в складі багатопозиційної фазової системи траєкторних вимірювань»** (термін виконання: квітень 2020 р.– грудень 2022р.; науковий керівник: к.ф.-м.н. М.М. Медведський) та рекомендувати подати його в Президію НАН України для участі в конкурсі робіт за Цільовою науково-технічною програмою оборонних досліджень НАН України.

4. СЛУХАЛИ:

Про затвердження тем кандидатських дисертацій аспірантів першого року навчання О.В. Компанієць та М.Ю. Василенка;

про затвердження теми кандидатської дисертації аспірантки другого року навчання Ю.Ю. Юхимчук.

УХВАЛИЛИ:

За результатами голосування членів Ученої ради ГАО НАН України (за – 17) затвердити тему кандидатської дисертації аспірантки першого року навчання

Компанієць Олени Володимирівни:

«Мультихвильові властивості галактик з активними ядрами».

За результатами голосування членів Ученої ради ГАО НАН України (за – 17) затвердити тему кандидатської дисертації аспіранта першого року навчання

Василенка Максима Юрійовича

«Верифікація методів машинного навчання для морфології та розподілу галактик».

За результатами голосування членів Ученої ради ГАО НАН України (за – 17) затвердити тему кандидатської дисертації аспіранта першого року навчання

Юхимчук Юлії Юріївни:

«Динаміка атмосферного аерозолу, його вплив на поле сонячної радіації та якість повітря над Україною».

5.

а) СЛУХАЛИ:

Виступ к.ф.-м.н. І.Б. Вавилової про її відрядження до ХНУ ім. В.Н. Каразіна (м.Харків), де відбулося відкриття реконструйованого музею астрономії імені Миколи Барабашова.

І.Б. Вавилова розповіла про своє відрядження до Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, який у січні ц.р. відзначив своє 215-річчя. З нагоди урочистої події відбулося відкриття оновленого та реконструйованого музею астрономії імені Миколи Барабашова за участі адміністрації університету на чолі з ректором, академіком Вілем Бакіровим, викладачів, працівників університету, а також почесних гостей — заступника МОН України Єгора Стадного, віцепрезидента НАН України, голови Наглядової ради Каразінського університету акад. НАН України Анатолія Загороднього, італійського астрофізика, почесного доктора університету Массімо Капаччіолі, старшого наукового співробітника Інституту космічних наук (США), почесного доктора університету Вайдіна Гордіна та інших.

УХВАЛИЛИ:

Виступ к.ф.-м.н. І.Б. Вавилової про її відрядження до ХНУ ім. В.Н. Каразіна (м.Харків), де відбулося відкриття реконструйованого музею астрономії імені Миколи Барабашова, взяти до відома.

б) СЛУХАЛИ:

Про деякі поточні справи ГАО НАН України.

Директор ГАО НАН України акад. НАН України **Я.С. Яцків** повідомив про деякі поточні справи Обсерваторії: оформлення приміщень Науково-навчального астрономічного центру (ННАЦ); організація проведення конференції «Астроосінь у Голосієві» у третій декаді жовтня 2020 р.; доповідна записка завідувача відділу астрометрії та космічної геодинаміки щодо оголошення конкурсу на заміщення вакантної посади п. н. с. у названому відділі (кандидатура — к.ф.-м.н. О.О. Хода); продовження розгляду концепції майбутньої діяльності ГАО НАН України.

УХВАЛИЛИ:

Інформацію про поточні справи ГАО НАН України взяти до відома.

Завідувачам наукових підрозділів та лабораторії «МІЗОН-А» ГАО НАН України подавати пропозиції щодо оформлення приміщень Науково-навчального астрономічного центру (ННАЦ).

Організувати проведення конференції «Астроосінь у Голосієві» 24 чи 25 жовтня 2020 р.; сформувати організаційний комітет названої конференції у такому складі: завідувачі наукових підрозділів та їхні заступники; секретар — Л.М. Свачій.

Конкурсній комісії ГАО НАН України розглянути питання щодо оголошення конкурсу на заміщення вакантної посади п. н. с. у відділі астрометрії та космічної геодинаміки.

в) СЛУХАЛИ:

Про проект постанови Президії НАН України «Про затвердження результатів оцінювання діяльності наукових установ НАН України в 2019 р.».

Про постанову КМУ від 27.12.2019 р. № 1170 «Про затвердження Порядку конкурсного відбору та фінансування Національним фондом досліджень проектів з виконання наукових досліджень і розробок».

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** проінформував стосовно проекту постанови Президії НАН України «Про затвердження результатів оцінювання діяльності наукових установ НАН України в 2019 р.».

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** проінформував стосовно постанови КМУ від 27.12.2019 р. № 1170 «Про затвердження Порядку конкурсного відбору та фінансування Національним фондом досліджень проектів з виконання наукових досліджень і розробок».

УХВАЛИЛИ:

Інформацію про проект постанови Президії НАН України «Про затвердження результатів оцінювання діяльності наукових установ НАН України в 2019 р.» та про постанову КМУ від 27.12.2019 р. № 1170 «Про затвердження Порядку конкурсного відбору та фінансування Національним фондом досліджень проектів з виконання наукових досліджень і розробок» узяти до відома.

Голова Вченої ради ГАО НАН України _____ акад. НАН України Я.С. Яцків,

учений секретар Ученої ради ГАО НАН України _____ к.ф.-м.н. Л.М. Свачій.